

Nr 196

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 18 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt, m. m.; given Stockholms slott den 18 oktober 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag,

dels föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning angående ändrad lydelse av 18 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt;

dels inhämta riksdagens yttrande över härvid likaledes fogade förslag till förordning om ändring i vägtrafikförordningen den 28 september 1951 (nr 648).

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att personbilar som förvärvas för tillfällig användning i Sverige för att därefter utföras, s. k. exportvagnar, skall kunna upptagas i särskild förteckning och därmed få frihet under viss tid från tull, särskild omsättningsskatt och allmän varuskatt. Samtidigt föreslås sådan ändring i automobils katteförordningen att viss tids frihet även från den årliga bilskatten skall kunna medges. De föreslagna författningsändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1964.

Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 18 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260)
om automobils katt

Härigenom förordnas, att 18 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

18 §.

Efter vilka grunder samt på vad sätt den, som tillverkar eller bedriver handel med automobiler eller släpvagnar, skall erlægga skatt för användande i trafik av automobil eller släpvagn, som av honom hålles till salu, så ock om och i vad mån skatt skall utgå för automobil, som för tillfälligt brukande i riket från utlandet införts, bestämmes av Konungen.

(Föreslagen lydelse)

18 §.

Efter vilka grunder samt på vad sätt den, som tillverkar eller bedriver handel med automobiler eller släpvagnar, skall erlægga skatt för användande i trafik av automobil eller släpvagn, som av honom hålles till salu, så ock om och i vad mån skatt skall utgå för automobil, som för tillfälligt brukande i riket från utlandet införts *eller av utomlands bosatt person för sådant ändamål här förvärvats*, bestämmes av Konungen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1964.

¹ Senaste lydelse av 18 § se 1932: 85.

Förslag

till

Förordning

om ändring i vägtrafikförordningen den 28 september 1951¹ (nr 648)

Härigenom förordnas, att 11 § 3 mom. vägtrafikförordningen den 28 september 1951 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives och att i nämnda paragraf skall införas ett nytt moment, betecknat 4 mom.

(Nuvarande lydelse)

11 §.

3 m o m. Om undantag i övrigt från bestämmelserna i 1 mom. stadgas i 12, 13 och 27 §§.

(Föreslagen lydelse)

11 §.

3 m o m. Angående rätt att, utan hinder av vad i 1 mom. stadgas, tillfälligt bruka personbil, som här i riket förvärvats av utomlands bosatt person, gäller vad Konungen därom förordnar.

4 m o m. Om undantag i övrigt från bestämmelserna i 1 mom. stadgas i 12, 13 och 27 §§.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1964.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 18 oktober 1963.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *tull- och skattefrihet för motorfordon, som förvärvats för tillfälligt brukande här i riket för att därefter utföras, s. k. exportvagnar*, samt anför därvid följande.

Gällande ordning

Enligt 11 § 1 mom. vägtrafikförordningen (SFS 1951:648) får motorfordon brukas i Sverige endast om det är registrerat här och vederbörligen försedd med skylt, som visar fordonets registreringsnummer (registreringsskylt). Från denna regel finns dock vissa undantag. Sålunda äger Kungl. Maj:t enligt 27 § 1 mom. samma förordning i anslutning till internationella överenskommelser eller eljest i särskilda fall medge, att i utlandet registrerat motorfordon brukas tillfälligt i Sverige utan hinder av att det saknar svensk registrering. Sådana medgivanden har lämnats med anledning av Sveriges anslutning till den i Genève den 19 september 1949 undertecknade konventionen rörande vägtrafik (SFS 1952:520) och i anledning av överenskommelser mellan Sverige samt Danmark, Finland och Norge angående ömsesidigt godkännande av körkort samt av registrering av motorfordon, m. m. (SFS 1956:522). För motorfordon, som är registrerade i vissa till Genèvekonventionen inte anslutna länder, gäller det motsvarande medgivande, som tidigare lämnats med anledning av Sveriges tillträde till den i Paris den 24 april 1926 undertecknade internationella konventionen rörande automobiltrafik (SFS 1930:371).

Vidare kan — i fall där nu berörda regler om undantag från föreskriften i 11 § vägtrafikförordningen inte är tillämpliga — särskilt tillstånd (turistvagnslicens) meddelas för fordon som för tillfälligt brukande införts till riket av person, vilken endast tillfälligt skall vistas här (27 § 2 mom. vägtrafikförordningen). Sådan licens meddelas av polismyndighet, som tillika tillhandahåller särskilda registreringsskyltar, turistvagnsskyltar. Över

fordon, för vilka meddelats turistvagnslicens, förs av polismyndigheterna särskilt register.

Enligt överenskommelserna med Danmark, Finland och Norge får fordon, för vilket turistvagnslicens meddelats i Sverige, tillfälligt brukas även i de tre andra länderna. Fordon, för vilket meddelats motsvarande tillstånd i något av dessa länder, får likaledes tillfälligt brukas i Sverige. Då motorfordon, för vilket här utfärdats turistvagnslicens, utförs till annat land än Danmark, Finland eller Norge, skall turistvagnsskyltarna och licensen överlämnas till vederbörande tullmyndighet. Lämnar fordonet det nordiska området över dansk, finsk eller norsk gräns, avfordras föraren där skyltarna och licensen. Motsvarande förfaringssätt tillämpas för fordon, för vilket tillstånd meddelats i något av de andra nordiska länderna, då fordonet förs över svensk gräns till tredje land.

För motorfordon, som registrerats i Sverige, skall särskild skatt årligen erläggas enligt förordningen om automobilskatt (SFS 1922: 260). Enligt 18 § av denna förordning äger dock Kungl. Maj:t bestämma om och i vad mån skatt skall utgå för motorfordon, som införts från utlandet för tillfälligt brukande. Med stöd av denna bestämmelse har genom kungörelse den 4 maj 1934 (SFS 1934: 122) medgivits skattefrihet för sådana fordon under vissa förutsättningar i princip under ett år.

För bilar avsedda för person- eller godsbefordran som importeras utgår tull med 15 procent eller den lägre tullsats som gäller vid import från EFTA-länderna. Enligt 11 § tulltaxeförordningen (SFS 1960: 391) äger emellertid Kungl. Maj:t förordna om tullfrihet under viss tid för transportmedel, som endast tillfälligt skall användas i Sverige. Tillämpningsföreskrifter till denna bestämmelse har meddelats i tulltaxeringskungörelsen (SFS 1960: 392). I enlighet härmed åtnjutes tullfrihet bl. a. för transportmedel som införs av resande, vilken är bosatt i utlandet och endast tillfälligt skall vistas i Sverige. Förutsättning för tullfrihet är att fordonet återutförs inom ett år från dagen för införseln. Uppskov med återutförseln kan medges av distrikttullanstalt eller generaltullstyrelsen.

Enligt 1 § förordningen om frihet från införselavgift i vissa fall (SFS 1960: 396) skall för en tullpliktig vara vilken införs till riket under omständigheter som medför rätt till tullfrihet — t. ex. enligt 11 § tulltaxeförordningen — inte utgå skatt eller annan avgift, som annars skulle ha erlagts till tullverket. Med stöd av detta stadgande medges vid införsel av transportmedel, som endast tillfälligt skall användas i Sverige, även frihet från den skatt, som annars skall utgå vid import enligt förordningen om omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall (SFS 1956: 545) och förordningen om allmän varuskatt (SFS 1959: 507).

De hittills redovisade undantagen från registrerings- och avgiftsskyldighet gäller endast fordon, som införts till Sverige för att brukas tillfälligt här. Det förekommer emellertid ofta att person på besök i ett främmande

land köper en bil, som han ämnar bruka under besöket och sedan utföra. För ett motorfordon, som förvärvats i Sverige under sådana förhållanden, gäller vanliga regler om registreringsplikt och om skattskyldighet. Köparen skall alltså låta registrera bilen i svenskt bilregister och måste betala automobilskatt, särskild omsättningsskatt och allmän varuskatt. Om köparen är bosatt i ett land utom Europa, kan han emellertid även här i landet köpa en i Sverige tillverkad bil utan att den särskilda omsättningsskatten ingår i priset. Kungl. Maj:t har nämligen genom beslut åren 1957 och 1959 — med stöd av förordningen om omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall — medgivit frihet från sådan skatt vid dylika inköp.

Ändringsförslag

I ett stort antal västeuropeiska länder — däribland övriga skandinaviska länder — tillämpas den principen, att en tillfällig besökande får förvärva bil på samma villkor som skulle ha gällt om han infört bilen till landet. Detta innebär framför allt, att bilen befrias från såväl tull som flertalet skatter. Vanligen sker detta genom att bilen, som ju inte är registrerad i köparens hemland, upptas i ett provisoriskt register för fordon avsedda för export.

Under senare år har i olika sammanhang från skilda håll — främst från motororganisationernas och bilbranschens sida — föreslagits att personbil, som en i utlandet bosatt person köper här för att tillfälligt bruka i Sverige och därefter utföra, måtte befrias från tull och skatter. Man har därvid understrukit, att ett underlättande av sådan exportvagnsförsäljning är av inte oväsentlig betydelse från skilda synpunkter. Särskilt har man hänvisat till intresset av att öka turistinkomsterna och inkomsterna av bilexporten.

Frågan har också utretts inom finans- och kommunikationsdepartementen. Härvid har ifrågasatts, att i stort sett samma förmåner för exportvagnarna skall införas som nu gäller i andra länder. Sålunda skulle personbil, som en i utlandet bosatt person förvärvar för tillfälligt bruk i Sverige, fritas från den i 11 § vägtrafikförordningen föreskrivna registreringsplikten. Den skulle i stället upptas i särskild exportvagnsförteckning. I sådan förteckning upptagen bil skulle vara undantagen från skatt. Förslag härom har framlagts i särskilda promemorior.

Vid remissbehandlingen av promemoriorna har förslagen i sak tillstyrkts av det övervägande antalet remissinstanser. I fråga om de tekniska lösningarna av problemet har en rad olika förslag framlagts. Åtskilliga remissinstanser har vidare föreslagit, att exportvagnarna skall befrias även från tull.

Departementschefen

Såsom framgått av den lämnade redogörelsen, är en utomlands bosatt person, som här köper en personbil för att tillfälligt bruka den i Sverige och sedan utföra den, skyldig att låta registrera den i svenskt bilregister. Han måste också erlagga de svenska skatterna för inköp av bilen liksom den årliga bilskatten. Om han i stället för med sig en bil, som han köpt utomlands, får han i allmänhet föra in den och använda den här ett år utan att betala vare sig skatter eller tull. Det har också framgått, att man i många andra länder låter turister och andra tillfälliga besökande köpa bil och använda den i landet på samma villkor som om han fört bilen med sig.

Vid prövningen av den här aktuella frågan har jag kommit till den uppfattningen, att det för den svenska turistnäringen och även för bilindustrin skulle vara av värde om de utländska turister som besöker Sverige fick köpa bilar på samma förmånliga villkor här som i andra länder.

Problemet synes kunna lösas genom att de s. k. exportvagnarna i princip likställs med bilar, som införs för tillfälligt bruk. Detta kan ske genom att en utomlands bosatt person, som vill köpa en bil för att tillfälligt använda den här och sedan utföra den, köper bilen och får den för sin räkning upptagen i en särskild exportvagnsförteckning, medan den finns hos säljaren i frihamn. Vid införseln därifrån får han sedan enligt 11 § tulltaxeförordningen temporär tullfrihet liksom om han fört den med sig från utlandet. Samtidigt får han, som framgår av den tidigare redogörelsen, även frihet från den särskilda omsättningsskatten och från den allmänna varuskatten. Tiden för den temporära tull- och skattefriheten torde få bestämmas till i princip ett år i enlighet med en rekommendation från vägtransportkommittén inom FN:s Europakommission. Efter samråd med chefen för kommunikationsdepartementet får jag därför framlägga förslag till sådan ändring av vägtrafikförordningen, att Kungl. Maj:t kan meddela erforderliga föreskrifter om exportvagnsförteckning och därmed sammanhängande frågor.

För att exportvagnarna skall kunna befrias även från den årliga bilskatten fordras en ändring i automobilskatteförordningen. I 18 § av denna förordning torde därför böra införas en bestämmelse, som ger Kungl. Maj:t befogenhet att bestämma om och i vad mån skatt skall utgå för bil som införts i exportvagnsförteckning.

I enlighet med vad som anförts i det föregående har upprättats förslag till

- 1) *förordning angående ändrad lydelse av 18 § förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt; och*
- 2) *förordning om ändring i vägtrafikförordningen den 28 september 1951 (nr 648).*

Föredragande departementschefen hemställer härefter att Kungl. Maj:t måtte genom proposition

dels föreslå riksdagen att antaga det under 1) nämnda författningsförslaget,

dels inhämta riksdagens yttrande över det under 2) nämnda författningsförslaget.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Hummerhielm